

DROPPING IN BRUINEHAAR

Toen in 1980 de heer B. Coes, lid van het verzet in de oorlog, de plek weer eens bezocht waar hij 35 jaar daarvoor met collega's van de illegaliteit een dropping had georganiseerd, kwamen veel oude herinneringen naar boven die nu voor het eerst opgeschreven worden; dit als documentatie hoe een en ander plaats vond.

Begin december 1944 kregen wij de opdracht om te zoeken naar een geschikt droppingsterrein in de buurt van Vriezenveen. De voornaamste eisen waaraan voldaan moest worden waren, dat er op een afstand van 15 km geen Duits afweergeschut mocht zijn en het terrein een afmeting van minstens 800 x 800 meter moest hebben. Ook moest het gedropte materiaal gemakkelijk afgevoerd kunnen worden.

Na enkele oriëntatie-tochten werd een terrein in Bruinehaar, dat gelegen was op grond van ten Cate, geschikt geacht. De gewestelijke droppings specialist "Koosje ging na inspectie er mee akkoord, waarna hij voor verdere coördinatie zorgde.

De positie van het terrein moest aan Engeland worden doorgegeven, terwijl verder een slagzin afgesproken werd. Onze slagzin luidde: gaan vanavond om half twaalf bij de Chinees eten.

Zo'n slagzin werd dan door Radio België, de Vlaamse uitzending, voor de eerste keer om 1.30 uur uitgezonden en om 5.30 uur voor de tweede keer. Herhaalde Radio Oranje om 8.30 uur de slagzin nog eens dan betekende het, dat de dropping vermoedelijk doorging.

Voor ons betekende het eerste bericht, dat we ons gereed moesten houden. Het tweede bericht hield in dat je om 20.00 uur in de buurt van het terrein moest zijn. Na 20.00 uur was het namelijk verboden om buiten te zijn.

Dat het een spannende tijd was kan men begrijpen, want pas na de zesde keer dat het bericht één of meerdere keren doorkwam, vond de dropping pas plaats. Ons verzamelpunt in De Pollen was het huis van Reint Kerkdijk, die aan de Geesterenseweg, nr. P 80, woonde. Wanneer daar verzameld was, (het derde bericht moest eerst beluisterd worden), werd daarna via een binnenweg naar de school in De Pollen gefietst. Vervolgens over de straat richting Bruinehaar, tot voorbij het stroomkanaal en dan even verder linksaf een zandweg in richting droppingsterrein.

Links van het terrein waren nog veengronden met grote turfhopen, rechts de grond van een zekere ten Cate, die het terrein in cultuur liet brengen. Ze waren daarmee nog bezig, getuige het feit dat er een werkkeet stond, waar we dankbaar gebruik van maakten, om een beetje beschutting te vinden in de koude nachten. Wanneer er ondanks alle berichten toch niets kwam, werd om 6.00 uur de terugtocht aanvaard.

Een van de eerste nachten werd doorgebracht bij boer Fedderma, de latere wethouder van Vriezenveen. Verder waren de gebroeders Scherphof, die aan het stroomkanaal woonden, een grote steun voor ons. Want na de dropping verzorgden zij met paard en wagen het vervoer van de materialen naar West-Geesteren.

Aan de straatzijde werd het terrein door drie man bewaakt met stenguns en handgranaten. Op het terrein stond een pijlzender gericht, waar het vliegtuig zich op kon oriënteren. Vier mensen stonden met twee rode en twee witte lampen gereed om de aanvliegroete te markeren. De rest van de mannen verspreide zich over het veld.

Vaak hoorden we een vliegtuig onze richting naderen, maar dat bleek dan een Duitse nachtjager te zijn, die vermoedelijk de pijlzender hoorde. In de volksmond was dat “Vrolijke Frans”, die ook de bom gooide op de boerderij van Smelt, meteen naast de fabriek van Jansen en Tilanus.

Als dan eindelijk ons vliegtuig aan kwam vliegen, zagen wij de boordlichten aanflitsen en direct daarop de parachutes door de lucht zweven en verspreid neerkomen. De laatsten lagen in de nabijheid van de villa van Leenders. Het was hard zwoegen om alles bij elkaar te slepen, maar met vereende krachten gelukte dat. Een container was uitgerust met vier handgrepen zodat hij met vier man te dragen was. Er waren enige containers bij die bijzonder zwaar waren, maar na enkele uren van hard werken was alles weer bijeen. In totaal waren er 18 containers die, na geledigd te zijn en met de parachutes er in, in een wijk achter het terrein geworpen werden. Van de doos waarin de materialen zaten, werd een stuk bij de aardappelkuil aangegraven en afgedekt met aardappelloof en ander afvalmateriaal wal daar aanwezig was.

Er kwam die nacht ook een agent mee, die gelijktijdig afgesprongen was Hij heeft nog enkele dagen bij architect J. Dekker in de Molenstraat onder gedoken gezeten.

Radioapparatuur werd direct meegenomen en in het transformatorhuisje aan het Oosteinde verborgen, waar een van onze mensen een sleutel van had. De volgende dag was een zondag. Voor de bewaking van het terrein werden twee mannen achtergelaten bij Feddema, waar je het terrein kon overzien.

's Maandags werd een gedeelte van de wapens naar West-Geesteren gebracht, vanwaar de groep Almelo voor het verdere transport zou zorgen. Een ander gedeelte werd naar het Westeinde vervoerd en daar verstopt in een lege gierput bij de familie Hospers aan het kanaal. Deze transporten werden verzorgd door Reint Kerkdijk en Mans Meijers, die hiervoor een wagen beladen met turf gebruikten. De radiozender moest enkele dagen later op een avond aan een paar mensen afgeleverd worden. Ze waren met een auto gekomen, die ze voor het transformatorhuisje parkeerden. Na de gebruikelijke wachtwoordwisseling met een wachtende, verdwenen ze allen naar binnen. Een nieuwsgierig jongetje in de buurt, die wel eens wilde weten wat er aan de hand was en de deur opende, kreeg de stuipen op het lijf toen hij een zware Duitse vloek hoorde. Dertig jaar later is hij toevallig aan de weet gekomen wat er aan de hand was.